

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1260

Vragen van de leden **Van Gerven** en **Polderman** (beiden SP) aan de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de activiteiten rond de aanpak van de Q-koorts*. (Ingezonden 11 januari 2010)

1

Wat is de reden dat de brief van 6 januari 2010 over de aanpak van de Q-koorts over de kleinschalige houderijen met minder dan vijftig kleine herkauwers alleen is uitgegaan van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit? Waarom is de brief niet mede onderschreven door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport?

2

Ligt het vanwege het voorzorgsprincipe niet in de rede dat ook bij bedrijven of kinderboerderijen met minder dan vijftig geiten of schapen als er sprake is van besmetting drachtige besmette dieren worden geruimd? Ligt dit niet meer voor de hand aangezien kinderboerderijen vaak in dichtbevolkt gebied zijn gelegen?

3

Wat is de reden dat u het advies van de deskundigen naast u hebt neergelegd om kinderboerderijen te controleren met behulp van vaginaal swabs? Is het niet zo dat de toepassing van hygiënische

maatregelen verbeteren wanneer beheerders van kinderboerderijen weten dat hun boerderij besmet is? Is het alleen al om die reden niet wenselijk tot systematische controle over te gaan?

4

Is dit niet wenselijk ook om bezoekers maximale zekerheid te bieden dat kinderboerderijen niet besmet zijn? Is het niet vreemd dat op besmette geitenhouderijen het publiek wordt geweerd terwijl op besmette kinderboerderijen kinderen gewoon mogen rondlopen?

5

Wat vindt u van het standpunt van de GGD in Oldenzaal die uit voorzorg adviseert een besmette kinderboerderij gesloten te houden om risico van besmetting bij de bevolking met Q-koorts te voorkomen?

6

Hoe zit het met de aansprakelijkheid van de overheid als mensen of kinderen ondanks de huidige beperkte maatregelen een Q-koortsbesmetting oplopen door het bezoeken van een kinderboerderij?

7

Is het niet wenselijk om over de hele linie eenzelfde beleid te hanteren waarbij de volksgezondheid centraal staat? Zo nee, waarom niet?

8

Begrijpt u het gevoel bij veel geitenhouders dat er met twee maten

lijkt te worden gemeten nu bij de kleine bedrijven en kinderboerderijen een minder doortastend beleid wordt gehanteerd?

9

Kunt u nog eens toelichten hoeveel vaccins er ter beschikking staan om alle geiten en schapen voor 2010 te vaccineren? Is het waar dat het om circa 1,2 miljoen schapen en circa 400.000 geiten gaat? Moeten deze dieren niet dubbel worden gevaccineerd uit voorzorg? Zijn 1,5 miljoen vaccins dan wel voldoende om te voorkomen dat zoals in 2009 is gebeurd er onvoldoende vaccins waren voor bedrijven in besmette gebieden? Kunt u garanderen dat er voldoende vaccins zijn om alle geiten en schapen te vaccineren?

10

Wilt u deze vragen binnen één week beantwoorden?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Thieme (PvdD), ingezonden 8 januari 2010 (vraagnummer 2010Z00237).

Antwoord

Antwoord van minister **Verburg** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit), mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ontvangen 15 januari 2010)

1

De brief van 6 januari 2010 (Kamerstuk 28 286, nr. 353) is verstuurd namens ons beiden, en ondertekend door mij. De reden hiervoor is slechts pragmatisch. Brieven worden voor verzending altijd volledig afgestemd tussen betrokken departementen en bewindslieden.

2

Voor een antwoord op deze vraag verwijs ik u naar de antwoorden op de vragen 2 en 4 van het lid Thieme, die op 14 januari 2010 aan uw Kamer verstuurd zijn (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1259).

3 en 4

Zoals in de brief van 6 januari staat aangegeven, geeft onderzoek met vaginaal swabs onbetrouwbare informatie over de gezondheidsrisico's voor omwonenden van bedrijven. De test wordt bijvoorbeeld al positief bij één bacterie op een swab, terwijl een dergelijk bedrijf geen risico voor de gezondheid van omwonenden hoeft te zijn. De Q-koortsbacterie is endemisch in Nederland en kan ook in de omgeving en bij andere diersoorten worden aangetoond. Het doen van vaginaal swabs en de uitkomst daarvan is dan ook geen aanleiding om kinderboerderijen besmet te verklaren en andere of extra maatregelen te nemen. Voor kinderboerderijen en andere kleinschalige houderijen wordt een hygiëneprotocol opgesteld, om een eventueel risico op humane besmettingen te verkleinen. De maatregelen in het protocol zijn geschreven als ware de kinderboerderij besmet. Het hygiëneprotocol wordt deze week afgerond en kenbaar gemaakt bij kinderboerderijen. Een belangrijk aspect hiervan zal het advies tot apart lammeren zijn waarbij contact met bezoekers wordt vermeden. We overwegen van het hygiëneprotocol een verplichting te maken.

5

Wij richten ons met onze maatregelen op het beperken van grote risico's voor de volksgezondheid. Burgemeesters hebben een eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot de bescherming van burgers tegen volksgezondheidsrisico's en kunnen maatwerk leveren voor kinderboerderijen. Inmiddels heeft de

burgemeester van Oldenzaal kennisgenomen van de Kamerbrief (Kamerstuk 28 286, nr. 353) en heeft aangegeven deze lijn te volgen.

6

De situatie met betrekking tot kinderboerderijen is niet gewijzigd ten opzichte van de periode voor 2007. Ook toen kwam Q-koorts voor in de dierhouderij en ook op kleinschalige bedrijven zoals kinderboerderijen. Bij het bezoeken van een kinderboerderij waar met Q-koorts besmette geiten of schapen staan is altijd een klein risico op besmetting met de Q-koortsbacterie. Dat was voor 2007 ook het geval. Om de kans op deze incidentele besmettingen gerelateerd aan kleine groepen dieren te verkleinen is al vanaf 2009 een vaccinatieplicht ingesteld voor bedrijven met een publieksfunctie. Zie ook het antwoord op vraag 12 van Kamerlid Thieme dat op 14 januari 2010 aan u verzonden is.

7

Bij de gehele aanpak van Q-koorts staat de volksgezondheid centraal. Daarbij wordt wel steeds gekeken naar effectiviteit en proportionaliteit van maatregelen.

8

Wij begrijpen heel goed het gevoel bij geitenhouders dat er met twee maten gemeten lijkt te worden. Daarom hebben wij op 8 januari een persbericht hierover verstuurd. De Q-koortsbacterie is endemisch in Nederland. We kunnen niet terug naar een nulrisico. Ergens moeten we een grens leggen met de maatregelen. Overal waar een grens getrokken wordt, heb je situaties die dicht tegen de grens aanliggen. Dat betekent echter nog niet dat de grens opgeschoven moet worden, maar wel dat de balans tussen effectiviteit en proportionaliteit goed bewaakt moet worden. Bovendien wijzen de deskundigen erop dat het grootste volksgezondheidsrisico wordt veroorzaakt door grote groepen drachtige melkgeiten en melkschapen die tijdens het aflammeren of tijdens het aborteren zeer grote hoeveelheden Q-koortsbacterie uitscheiden.

9

Voor 2010 zijn 1,5 miljoen doses vaccin beschikbaar. Hiermee worden de schapen en geiten gevaccineerd, die mogelijk een risico voor de

volksgezondheid kunnen vormen, indien zij besmet zijn met Q-koorts (alle melkgeiten en melkschapen en alle schapen en geiten op kinderboerderijen, dierentuinen, zorgboerderijen en bedrijven die lammetjesaaidagen houden). Er is niet genoeg vaccin voor vaccinatie van alle schapen en geiten in Nederland.

10

Ja.